

Netværkskonference d. 23.09.14: **Kvalitet i praktikken - så godt kan det være i EUD**

Workshop 1: Hvad gør en god læreplads - i praksis

8 elever/lærlinge indenfor det merkantile og håndværksmæssige område
Konsulent Jane Jakobsen, Gitte Langkjær, KompetenceCenter ZBC

En kort sammenfatning af noter fra elevernes oplæg i en velbesøgt workshop. Ved Jane Jakobsen

At dyppe en dej i rom.....

- en nybagt medaljevinders drøm om innovation

Stor tak til Malene, Casper, Ronni, Maria, Michael, Chris, Stefanie og Julie for deltagelse og oplæg.
Også tak til virksomhederne, der gjorde det muligt.
Tak til underviserne fra ZBC for arbejdet med at finde frem til elever, der kunne deltage.

Panel

1. Malene Fisker Palm, i lære ved Conditori La Glace (Bager og konditor)
2. Casper Phillip Judson Rasmussen, i lære ved Professionshøjskolen UCC (Datatekniker)
3. Ronni Blinkenberg Jensen, i lære ved Naviair (Elektronikfagtekniker)
4. Maria Dønkjær, udlært 2014 ved SKAT (Kontor m. off. administration). *Nu Revision Vadestedet*
5. Michael Nielsen, udlært 2014 ved Næstved Kommune (Kontor m. off. administration). *Nu Næstved Kommune*
6. Chris Riis Zeuthen Sørensen, i lære ved Seatech ApS (Elektronikfagtekniker)
7. Stefanie Nielsen, i lære ved TrioVA ApS (Kontor med administration)
8. Julie Kristiansen, i lære ved Avita ApS (Kontor med administration)

Lidt om ...

- 2 elever er voksenlærlinge
- 1 elev tog EGU efter folkeskolen på anbefaling af hans senere læreplads.
- For 4 elever var ansættelsessamtalen deres første møde med virksomheden
- 4 elever har haft job i oplæringsvirksomheden før de kom i lære. 2 af disse virksomheder har direkte søgt godkendelse som læreplads i forbindelse med elevernes ansættelse. En alternativ vej til en læreplads.

Virksomhedstyper

- Høj-/lavteknologiske; private og offentlige, små/store (*fra 2 ansatte til >100*), her bl.a. Næstved Kommune med titlen Årets Læreplads 2010. I 2013 blev de Årets Praktikplads, indstillet af elev Michael Nielsen

De repræsenterede uddannelser

- Hovedforløb 1-3
- Samlet varighed: 4 år. Datateknikere 5 år. En af de længere uddannelser på metalområdet.

Workshoppen satte det levende ord i centrum da eleverne fortalte fra positivlisten om læretidens erfaringer og hvad det har betydet for dem undervejs. De kom således rundt om "deres" virksomheds styrker som lærested, om betydningen af at få opgaver, ansvar, udfordringer, om egen usikkerhed og betydningen af opbakning undervejs.

Trods virksomhedernes og de unges forskellighed er der stor overensstemmelse mellem det, de hver især værdsætter ved deres læreplads.

Elevernes erfaringer er vigtig viden i indsatsen for at styrke kvaliteten af læringen i praktikken og skole-virksomhedssamarbejdet.

Gennemgående lagde eleverne vægt på, at det er lærerigt at få lov til at arbejde selvstændigt med det kendte, men det er lige så vigtigt for motivationen at blive udfordret på det man kan - og det man ikke kan. Det er vigtigt at man undervejs oplever accepten fra omgivelserne, også når ens tempo og kompetence halter lidt bagefter. Det giver tryghed i oplæringen. Tryghed opleves også når man får begrundet og forståelig introduktion til nye arbejdsopgaver, og til opgaven at være i lære.

Elevernes oplæg om egne praktikerfaringer tog afsæt i Årets Læreplads' 4 bedømmelseskriterier:

FAGLIGHED De fremhæver bl.a.: At få tilpas udfordringer undervejs; god information om opgaverne; god introduktion til nye ting; at oplærerne/virksomheden er gode til at se og styrke elevens evner; at oplærerne er gode til at lære fra sig; styrken i, at man får plads til selv at påvirke opgaverne i takt med egen udvikling;

KOLLEGER De fremhæver bl.a.: en imødekommende kultur; at de lytter til en, giver gode råd; respekterer en og det man kan; at man taler om tingene og gerne lærer fra sig; at man mærker de kan lide at have elever.

LEDELSE OG VEJLEDNING De fremhæver bl.a.: god tilpasset introduktion til virksomheden når man starter; at virksomheden har styr på det praktiske som læringsmål m.m.; godt når de spørger til hvad man har lavet på skolen; åbenhed for at virksomheden også kan lære noget af at have elever; klare forventninger og støtte i oplæringen; at mester/chef er interesseret i hvordan det går, hvordan jeg trives i virksomheden og i almindelighed;

SOCIALT De fremhæver bl.a.: god organisering af socialt samvær uden for arbejdet, hvor man lærer hinanden at kende, f.eks. udflugter, sport m.m. Det gør det nemmere at tale sammen/spørge i hverdagen, når man har mødt hinanden mere uforpligtende; at ledelsen har betydning for det sociale rum.

Stikord

Læring

- Det er godt at jeg får lov til at lave fejl
- At få lov til opgaven gir' selvtillid
- De tager højde for hvad jeg kan, men udfordrer mig
- Du skal selv turde noget, sige noget, hvis du vil mere have flere udfordringer
- Man laver det man bliver bedt om, hvis man kan, så snakker man bagefter om det – var det for let
- EGU gav godt afsæt for mig i min nuværende læreplads, der gav mig lovning på læreplads bagefter
- At der er tillid og vilje

Øger mit engagement

- At jeg har fået lov til at lære mere, f.eks. videreuddanne sig i læretiden - Eks: jeg fik mulighed for at tage ekstra valgfag (bl.a. sprog) selvom firmaet så skulle undvære mig mere. Føler selv, at jeg kan give den nye viden videre, så begge parter har fået noget ud af det. (Mindre virksomhed)
- Udfordringer som f.eks. at skulle besøge fagmæsser i udlandet (Mindre virksomhed)
- At kommer rundt om meget/det hele - Eks: jeg har også været med i flere opsøgende opgaver udenfor kontoret. (Stor virksomhed)
- At jeg har indflydelse på sin egen arbejdssituation og de lytter til mig
- At vi får mulighed for at løse mange udviklende og spændende opgaver

- Det giver så meget plus, når en oplærer, kolleger eller andre er opmærksom på at rose - Eks: jeg har lige snakket med den elevansvarlige, han gav dig meget ros – det skal du bare lige vide. (Stor virksomhed)

Hverdagen

- Humor/lune er godt
- I en lille virksomhed er det vigtigt selv at være opmærksom på balance mellem chef/medarbejder og chef/ven, hvis det skal fungere godt
- Vigtigt at alle får noget ud af det, når man arbejder sammen
- Oplæringsansvarlige – nogle af de bedste har været tidligere elever

Tryghed

- Fastlagte procedurer for vejledning af eleverne og god information hjalp mig meget i starten, fortalte en af de elever, der gik den direkte vej fra 9. klasse til grundforløb og virksomhed. Han var ret usikker på sig selv, da han skulle ud og søge læreplads, og da han startede i virksomheden.
- Er man usikker får man måske ikke spurgt, når man er i tvivl – eller man spørger for meget. Det er vigtigt at man selv er opmærksom på problemet, og at det kan være godt at tale med en om det, oplæreren eller andre.
- Som voksenalærling, der søger læreplads kan man da blive usikker på sig selv, om de vil antage dig og hvordan læreforløbet vil være, men de har taget rigtig godt imod mig, og giver ro.
- Der blev talt om kontaktpersoner og hvor godt det kan være (formelt) at have en neutral person man kan tale med. Det kan være en tidligere elev eller andre. En man kan brokke sig lidt til og sige: ”jeg synes det her er åndsvagt, er det okay jeg si’r det ?!!!” Og ja, det er ok at sige det, og så tager man en snak om det uden at det går videre. Og man er klar igen uden det ligger og nager. (måske især større virksomheder).

Undervejs blev der stillet uddybende spørgsmål. Afsluttende blev panelet spurgt til, om noget kan gøres bedre fra skolen, fra virksomheden eller ift. samarbejdet. Tiden var kort, men her blev bl.a. svaret:

- Virksomhederne skal både give eleverne ansvar og tage ansvar for det, der læres gennem læretiden – det gælder også kontakten til skolen, måske selv bede skolen komme ud, hvis man er i tvivl
- Det er perfekt når skolen og virksomheden samarbejder, men skolen skal komme ud, så kontakten bliver naturlig og man huske at følge op
- Det vi lærer begge steder skal give mening og spille sammen, så bliver uddannelsen endnu bedre
- Måske kan skolen og virksomheden hjælpe hinanden med ideer til, hvordan det man lærer i skolen kan udvikles i arbejdet og omvendt?
- Gerne meget mere åbenhed, samarbejde og rådgivning mellem virksomheden og skolen om det man lærer begge steder
- Det er godt med fastlagte planer for hvad vi skal nå igennem i virksomheden, men der skal også være plads til at tænker nyt og gå udenfor rammen
- Inspiration til virksomheden fra skolen – og fra skolen til virksomheden.

En afsluttende pointe fra referentens oplevelse af dagens elevfortællinger

Om du har surfet på en heldig bølge hele vejen frem til elevjobbet eller hører til dem som har fået nogle (måske usynlige) knubs undervejs, så er det vigtigste, at du vil det her og tør vise det - så andre tør vise, at de tror på dig og giver dig chancen. Tillid og vilje skal være der fra alle tre aktører: skole, læreplads og elev.